

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisorile nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

În ziua împlinirii făgăduinții

Astăzi prăznuim ziua, în care trup s'a făcut făgăduința Domnului.

Astăzi prăznuim evenimentul cel mare, prin care veșnica petrecere a Mântuitorului Hristos pe pământ, veșnica lui îngrijire și îndurare față de neamul omenesc, se stabilește în lume pentru toate timpurile, prin biserica sa cea înzestrată cu darul infalibilității.

Astăzi se realizează făgăduința Domnului prin pogorârea Duhului sfânt asupra apostolilor lui.

Astăzi propovăduitorii legii Domnului între vijăitul vântului și arătarea limbilor, umplându-se de Duh sfânt, sânt sfințiți și introduși solemn în oficiile lor.

Astăzi răsună prin roșul apostolului Petru în templul din Ierusalim prima predică a legii celei nouă.

Astăzi primesc cele trei mii semnul alianței al noului popor al lui Dumnezeu, și intră în comunitatea creștină.

De aceea este praznicul acesta sărbătoarea întemeierii bisericii creștine.

Această mare însemnătate a zilei: pogorârea Duhului sfânt peste apostoli și întemeierea bisericii creștine, sânt motivele cari ne arată pentru întreaga biserică creștină, a serbat dela înființarea ei, și serbează și astăzi, această sfântă zi cu mare solemnitate.

Trei ani a propovăduit Mântuitorul Hristos evanghelia sa. Trei ani a fost în cea mai intimă comunitate cu învățăceii săi, ear înălțându-se la ceruri li-a demandat, să nu se depărteze de Ierusalim, până nu va veni «Mângăitorul, Duhul adevărului, pe care Tatăl îl va trimite în numele meu; acesta vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate câte v'am spus vouă».

Și ce schimbare!

Prin evenimentul acesta s'a prefăcut cu totul starea apostolilor. Când ei petreceau cu învățătorul pe pământ, nu erau în stare a înțelege scopul venirii lui Isus în lume, nici doctrina lui, și erau preocupați de prejudeciul iudeilor, că Isus va întemeia un imperiu pământesc, în care vor ocupa ei locurile prime.

În această stare se aflau ei încă și după învierea Mântuitorului. Afară de aceasta erau slabi și fricoși. Prinderea Domnului îi împrăștiase, ear Petru, eroul cel mare, care a tăiat urechea servitorului arhierelui iudaic, — înaintea unei servitoare se lapădă de Domnul — și ascunși în Ierusalim nu cutează a se expune furiei iudeilor și a mărturisi că sânt uceni-

cii Domnului; — îndată ce s'a pogorât asupra lor Duhul sfânt, nu mai cunosc frica. Pășesc în public și propovăduiesc înaintea arhierilor și cărturarilor adevărurile evangheliei Domnului.

Intimidările și amenințările le desprețuiesc. Nu se tem de pedepse, ci declară solemn, că «trebuie a asculta pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni». Se împrăștie în toată lumea. Și nici chinurile cele mai barbare, nici moartea cea mai înfricoșată n'a fost în stare, ca să-i reție dela propovăduirea evangheliei Domnului; iar biserica Domnului începe a se clădi și a-și face loc printre foc și sabie.

Cu bucurie și cu profundă pietate să sărbăm ziua aceasta, pentru că în această zi s'a inaugurat în mod solemn biserica Domnului pe pământ, «stălpul și întărirea adevărului», această mamă bună a noastră, care deopotrivă ne primește la sinul ei pe toți, oferindu-ne la toți, prin slăvele ei taine, hrana spirituală necesară spre mărirea și fericirea noastră.

Impodobim astăzi casa Domnului, — pe care «porțile iadului nu o vor sfărâma», și care va dura «până la sfârșitul veacurilor» — cu verdeață, pentru că verdeață însemnează viață; iar prin această verdeață, simbolizăm viața cea nouă, inaugurată de Domnul în lume, pentru toți cei ce sânt fiii bisericii sale.

Sărbând această mare sărbătoare a bisericii, să ne înțelegem și noi prin biserica Domnului cu nouă putere, cu puterea și cu darul sfântului Duh, care se pogoră astăzi peste apostolii săi, — ca acest Duh sfânt, Duhul adevărului, Duhul înțelepciunii, Duhul temerii de Dumnezeu, să ne lumineze atât viața noastră particulară, cât și viața noastră publică bisericăscă-națională.

Reforma învățământului. În ședința din 7 I. c. a senatului s'a început desbaterile asupra proiectului de lege pentru reforma învățământului primar și normal.

La desbaterile, din această ședință și din zilele următoare, au luat cuvântul arhierii bisericii noastre.

I. P. S. Sa mitropolitul primat *Miron*, — își exprimă mulțumirea că proiectul prezentat urmărește scopul de a da școalelor un caracter mai creștinesc național.

În ședința dela 10 Iunie a vorbit P. S. Sa episcopul *Roman* al Orăzii-Mari, ear în ședința din 11 I. c. la observarea senatorului C. Rigu, că Vechiul Testament care se predă în școalele confesionale, este plin de erezii, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* face observarea că din T. V. să ia partea cea mai luminoasă, nu partea pământească; în T. V. se cuprind cele mai frumoase învățăminte care erau o contrabalanșare a religiilor păgâne din vechime. Asupra desbaterilor acestui proiect de lege vom reveni.

Spre unitate prin cultură

Gânduri la sărbătoarea Pogorării Duhului Sfânt

Șase ani au trecut, de când prin sacrificiul atator sute de mii mucenici ai neamului istoria a încrestat cu litere de foc cea mai glorioasă pagină a românismului.

Sânt șase ani, de când glasul îndurerat al neamului nostru s'a trasformat în strigăt de bucurie, când pe orizontul aspirațiilor noastre luci mărețul soare al libertății și înfrățirii tuturor.

Șase ani sânt puțini, dar în acest restimp multă schimbare s'a produs în sufletul neamului românesc.

Dușmanii înfrânți în războiul dreptății, de fulgerătoare spadă a puterilor aliate, caută acum să câștige pierderea suferită pe calea armelor. Ca să fie cu nădejde în izbândă, resiră-au, în frământătura cea nouă a neamurilor, fermentii descompunerii, alu-cul îmbibat cu otrava urii.

Sufiul vânturilor grele aduce cu sine rețeaua de stricăciune sufletească din cele patru părți ale lumii.

Pretutindeni dușmanii își dau mâna spre a împiedeca în fașa actul consolidării și al unității sufletești.

La noi, pare că eară își găsește aplicarea jalnică doină a poetului durerilor:

*Dela Nistru pân' la Tisa
Tot românul plânsu-mi-s'a,
Că nu mai poate străbate
D'altă străinătate.*

De o parte propagandă sectară, cu tendință de subminare și destrămare a bisericii și statului, de altă parte ziare și potopul de scrieri imorale, care învenimează sufletul mulțimii lipsite de o îngrijită educație, corespunderă vremii.

Urmasii vânzătorului din Iscariot, risipiți pe plaiurile lumii întregi, nu s'au mulțumit — ca oaspeți nepoștiți — numai cu «grăsimă» pământului. La noi ei vor Cănaul românesc — fără locuitorii lui.

Inundând țara, au copleșit școalele, au pus stăpânire pe presă, spre a putea vesti în afară «nedreptăți» și «prigoniri» pornite asupra neromânilor, ear înăuntru spre a desface în mijlocul poporului neorientat toate scrierile și desaturările triviale și desfrânate din zilele noastre.

Prin puterea banului ei pun stăpânire pe opinia publică, pe industrie și alte întreprinderi.

Pe lângă uneltirile pricinuite de dușmanii interni, eată ca și de peste Nistru, din țara bolșevismului, ni se aruncă cuvintele de ură, ear Tisa bălăe și bătrânul Danubiu ne aduc știri despre sgomotul

inarmării și al pregătirilor din vecinătatea apuseană.

Este dureros faptul că și presa românească, sau cel puțin o parte a ei, și-a pierdut frumoasa menire, și slujește aspirațiile celor ce ne pândesc din umbră.

În vârtejul luptelor de azi, foile partidelor politice în loc de sfaturi și cunoștințe îndrumătoare debitează glume de problematic gust și ponegriri de tot felul la adresa adversarilor politici.

Guvernul actual, sau ori care altul, poate să lucreze bine sau rău: opoziția, aproape fără excepție, n'are decât cuvinte de insulte și trivialități.

Foile acestea lasă în urmă o dără plină de venin care formează în interior o desorientare, ear în afară desconsiderarea poporului și a conducătorilor săi.

Ne spun bătrânii cu părul argintat, că pe vremuri erau mai puține gazete, dar aveau înțeles adânc în rostul neamului: fiecare rând tipărit era o frântură din suflul celui ce a scris. Astăzi sânt multe foi, dar... păcat de hârtie și de energiile cheltuite zadarnic.

Pe vremuri, citind o foie, te simțai plutind în împărăția sublimului. Azi? abia arunci o privire pe unele foi și desgustul te cuprinde: Limpedele izvor, al ziaristicii de odinioară, s'a turburat.

Revenirea — am spus-o și o repetăm — nu mai poate întârzia multă vreme, fără a ne primejdui întreg viitorul.

De aceea, toți bărbații în pieptul cărora bate inimă de adevărat român, și a căror simțire a rămas nealterată de influențe străine, trebuie să-și deie seama, cu o oră mai de vreme, că în aceste momente când ne aflăm în fața marelui probleme a unificării suflului, toate talentele, fără culoare politică, au datoria și frumusețea chemare în rostul neamului nostru ca a focului iubirii de neam, lege și moșie, să topească gheața ambițiilor deșarte și ale intereselor personale...

Este sărbătoarea, când duhul sfânt în limbi de foc s'a așezat asupra ucenicilor Domnului. În amintirea ei să lăpădam de pe suflul și vesmântul strigătoarei indolențe, sălășluite în atâtea locuri. Ear cei înzestrați de bunul Dumnezeu, în ceasul marilor transformări să-și pună talantul în frământătura nouă a românismului, ca din sbuciumul zilelor de azi să răsară puternic și neprihănit un suflet românesc unitar care să fie stâncă de granit, în veci neclintită dealungul veacurilor.

Ajunge vremii răutatea ei...

Pr. Ștefan Florescu.

Pentru cheta de Rusaliu. Nu uitați de suferințele multor bolnave și sărace. Toate țările au adoptat cheta pentru tuberculoși și adresează apeluri speciale către public îndemnând la luptă împotriva boalei așa de răspândite.

Avem 200.000 de tuberculoși cari ar trebui să fie împărțiți de asistență medicală, ear în sanatoriile noastre abea au loc trei mii. Cheta din săptămâna tuberculoșilor trebuie prin urmare în deosebi sprijinită.

Dați pentru bolnavi, și veți ajuta astfel și eforturile Societății pentru profilaxia tuberculozei!

Biserica, băncile, așezămintele comerciale și industriale vor ști și de astădată să-și împlinescă creștinești datorii.

Congresul dela Craiova

Congresul «Societății ortodoxe naționale a femeilor române» s'a ținut Duminică în sala Teatrului Național din Craiova.

Dimineața, congresiștii și congresistele au vizitat bisericile și așezămintele din oraș, ear la ora 11 au asistat la Te-Deum, oficiat în biserica Sf. Ilie, de către P. S. Sa episcopul Varolomeu al Râmnicului.

Congresul s'a deschis la ora 4 d. a. sub președinția dnei Alexandrina Cantacuzino, președinta generală a societății.

P. S. Sa episcopul Varolomeu, luând cel dintâi cuvântul, vorbește despre «Rostul vieții omenesti» și arată cum trebuie privită ea și folosită ca să-i dăm toată valoarea. Cultivând adevărul, dreptatea și mila, aceste mari virtuți care au făcut baza religiei creștine, înseamnă a trăi înțelepțește și a folosi viața. Izvorul curat de lumină ce se desprinde din aceste virtuți, ridică pe om și-l înalță până la Dumnezeu. Biserica ortodoxă, care propovăduiește această învățătură, are sprijin puternic în acțiunea societății ortodoxe române, spune înaltul prelat, încheindu-și cuvântarea.

Dna Alexandrina Cantacuzino face o amănunțită dare de seamă a activității societății.

Cuvântarea și-o încheie rostind o puternică filipică împotriva concordatului, care, spune cuvântătoarea, va fi mărul discordiei și surparea temeliei bisericii noastre naționale și chiar a unității noastre de stat. Nu trebuie să lăsăm, încheie dsa, să se strecoare prin altarele bisericii primejdia care ne amenință neamul.

Pr. P. Morușca, citește în aplauzele furtunoase ale asistenței, o moțiune de protestare împotriva concordatului.

Dna Zoe Râmnicu, casiera societății, dă citire dării de seamă a veniturilor și cheltuielilor, din care se desprinde că pentru mauselele dela Mărășești s'au adunat până acum 3 milioane 114 mii lei, cheltuiindu-se pentru lucrările făcute în acest scop 2 milioane 360 mii lei.

Pr. Cristescu Craiova face apologia societății preotești «Renașterea» care este un auxiliar prețios al propovăduirii ortodoxismului.

Arhim. Scriban, delegatul I. P. S. Sale mitropolitului primat, aduce cuvântul de bună urare al actualului ierarh.

Mai iau cuvântul păr. Burac din Mehadia, dna Chiticeanu tot de acolo, dsoara Șelșeanu din Basarabia ș. a. Ședința s'a terminat la ora 8 seara.

Dna președintă, încheind congresul, sună că cel din anul viitor se va ține în Sibiu.

Congresul I al „Ligi Naționale a Femeilor Române în Sibiu

Sibiului i s'a prilejit onoarea de a găzdui în zilele de 7, 8 și 9 Iunie pe delegatele «Ligi Naționale a Femeilor Române».

Ce vrea «Liga» aceasta? Într'un apel răspândit în sala prefectoriei, apel subscris de dne din societatea din Vechiul Regat, ca Maria Pillat, Pia Alimăneșteanu, Florica Berindei, Elena A. Cantacuzino, Isabela Sadoveanu etc., se scriu următoarele:

«Portul și dătinile noastre strămoșești au dispărut din unele ținuturi, și urme de ele se mai găsesc doar în amintirea generației care se duce. Pe de altă parte și sămănta anarhiei a început să dea roade: unelele din lăuntrul ale dușmanilor noștri din afară au atras în partea lor pe câțiva răziciți din rândurile noastre, și printr-o acțiune comună au ajuns dela uneltiri la fapte. A lăsa ca această stare de lucruri să continue, ar fi crimă națională. E datoria fiecărui român și româncă să contribuie la apărarea bunurilor noastre naționale, atât de scump plătite; o cer aceasta suferințele noastre seculare, o cer mormintele eroilor noștri din trecut și ale celor din zilele noastre... Liga națională nu înțelege să înlocuiască brutalitatea ungurească, austriacă sau rusească cu o brutalitate românească. Nu Ea înțelege să desfășoare o acțiune pasnică, civilizată, o acțiune defensivă, nu ofensivă, căci urmărește înfrățire, nu învrăjdire. Aceeași atitudine înțelege Liga Națională, să o aibă și față de sămăntorii de idei anarhice: acțiunea se va consta în a propovădui dreptate pentru toate clasele sociale ale poporului român, a feri sta-

tul de sguduiri, care i-ar putea zdruncina temelile și i-ar slăbi rezistența față de dușmanii din afară... «România are nevoie de un popor sănătos trupește și sufletește: vom face totul, ca să-i aibă. Liga Națională și lupta pentru a se acorda drepturi și femeilor, ferm convinsă, că energiile nouă li trebuie vieții noastre de stat. Înțelege însă ca aceste nouă energii să le predeștească în vederea răspunderilor și părții ce revine în conducerea viitoare a statului, fără să uite de rolul de căpetenie al femeii: creșterea și pregătirea sufletească a generațiilor viitoare».

Clare și inimioase preceptele!

Nu vrem să discutăm dacă aceste țeluri nu s'ar putea ajunge și în cadrele celorlalte societăți femeiești existente, — constatăm că începutul Ligi Naționale este cât se poate de îmbucurător. Ideea a purces de acum 2 ani (Tudor Vladimirescu, București) și a prins rădăcină, dovadă cele 21 secții județene, câte există în ziua de astăzi.

Dar să relatăm pe rând cele ce s'au petrecut în Sibiu.

În seara de 7 Iunie s'a dat un frumos concert în sala Teatrului municipal din partea societății «Cântarea României» sub conducerea dirigentului de cor, a dlui Marcel Botez.

A doua zi în 8 Iunie, s'au adunat congresistele-delegate din toate părțile țării, în catedrala noastră, unde a ținut după slujbă, pâr. protoiereu militar Dăncilă, de pe amvon, despre misiunea femeii în societate, o predică plină de miez.

În sala cea mare a prefectoriei, împodobită ca nici când altădată, de mâni femeiești dibace, s'a deschis congresul în mijlocul unui entuziasm general. Atmosfera a fost foarte prielnică, — biserica era reprezentată de I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae, cu ceilalți demnitari bisericești din Sibiu, prefectoria prin dl prefect Anastasiu Boiu și subprefectul Dr. Schöpp etc. Aproape toate doamnelor și domnișoarelor au apărut în minunate costume naționale, care de care mai atrăgător. Vorbirile n'au lăsat năic de dorit. Dna Maria Pilat a deschis primul congres al L. N., — I. P. Sf. Mitropolit a dat binecuvântarea arhierescă arătându-și satisfacția sufletului când vede femeia română că vrea să țină la portul și legea străbună, că vrea să colaboreze rațional cu bărbatul, pentru propășirea comună. Dna vâd. Catina Andrei Băseanu a salutat pe congresiste în cuvinte simțite în numele sibienelor, dorind congresistelor bun sosit. Dna V. Stanovici a citit o scurtă dare de seamă despre activitatea societății până acum, dela înființarea ei, amănând, între aplauzele generale, pe conducătoarele mișcării.

Societățile «Hora» și «Chindia» își au ca țință îngrijirea și răspândirea dansurilor și costumelor noastre naționale, o societate afiliată se îngrijește de industria casnică, dând de lucru țârcelor în decursul iernii. — În mijlocul aplauzelor a vorbit sufletul mișcării, dl prof. universitar Simeon Măndrescu — cerând, pe drept cuvânt, ca femeia să fie o doamnă de Stein inspiratoare a tot ce este nobil și bun pe lângă un Gethe, bărbat, întruparea neamului românesc. — Dna Maria B. Baulescu a vorbit în numele «Federației uniunii femeilor române» — dl prefect A. Boiu a salutat congresul în numele autorităților statului.

După ședința de deschidere a urmat o animată masă comună la otelul Bulevard.

A doua ședință s'a ținut a doua zi, Luni, tot la prefectoră. De astă dată au urmat rapoartele conștiențioase a câtorva secții. A surprins plăcut pe ascultători și ascultătoare faptul că referentul a avut ce să raporteze. L. N. nu este o societate care se arată numai pe la adunări generale, ci vrea să lucreze din greu.

Ca dovadă câteva exemple: Dna Florica Berindei (secția București) amintește că «Hora» a întreprins pașii necesari pe la autorități ca fiecare elevă de școală din cursul superior din București să coase câte o ile cu modele vechi țărănești. În «Arenele Române» s'au adunat toate școalele primare unde s'au jucat dansuri naționale și s'au arătat strălucite costume românești. Dna Neamtu (secția Dolj) ni-a povestit despre expoziția de țesături naționale din Craiova, despre atelierul de țesături cu 2 secții, din același oraș, despre matineul dansant la care s'a câștigat 25.000 de lei, despre o «revistă» dată în folosul ligii, despre o conferință a dnei Isabela Sadoveanu. Secția Olț ni-a relatat prin graiul dnei Vica Stanovici despre industria casnică din Slațina. Dna Achimescu din Giurgiu (secț. Vlașca)

despre starea desolată a orașului Giurgiu de după război și despre eforturile laudabile de restaurare. Dna gen. Panătescu din Chișinău a dat semne despre frumoasele succese în mijlocul apatiei din trecut față de portul și obiceurile în secția Chișinău. Dna Maria B. Băulescu a arătat ce s'a întreprins la Brașov (secretară dna Maria Bogdan), cu introducerea în școli a cursurilor de țesut. Secția Severin, prin dna Ișvoreanu, a raportat despre cele două școli de țesut, înființate la îndemnul secției. Secția Buzău (prin prof. R. Vlădescu) despre atelierile de țesut și despre pașii întreprinși pentru cultura gândacilor de mătase. Greutățile avute n'au descurajat pe membrele secției, duzi pentru gândaci s'au găsit în alt județ, în curând vor lucra femeile cu mătase românească. Dna Bumbulescu a povestit cum secția Gorj s'a pus în legătură cu țărâncile de pe sate, să le învețe gospodăria și cum să facă ca să nu le putrezească lâna. După cum vedem, rapoarte despre eforturi spre bine.

A mai vorbit doamna Smara (Oheorghiu) inspectoră acum în România integrată, în numele ministerului instrucției. Vorbirea sa a fost des de aplaudată. Aducând salut Ministerului, a avut totodată o norocoasă idee propunând să se desvelească în timpul apropiat o placă comemorativă, la Atenul din București, pentru mama română, care a pierdut în decursul războiului un fiu sau mai mulți fii.

Dna Isabela Sadoveanu a cerut fapte, și iar fapte, ca cele arătate mai sus, în loc de discursuri pompoase, și adunarea a putut aduce ovații, pe drept cuvânt, dnelor Pilat și Alimăneșteanu, pe care le-a amintit oratoarea în decursul vorbirii.

Dna Catinca Băseanu a propus și s'a primit cu multă bucurie expediarea a două telegramme: una familiei regale, și alta dnei Pia Alimăneșteanu, absentă.

După o mică discuție s'a hotărât ca viitoarele congrese să se țină mai cu seamă în provinciile alipite și între 1—10 Mai, ca să poată lua parte și școlile. S'a hotărât să se viziteze și mormintele eroilor din Sibiu, pentru a căror îngrijire are frumoase merite dna Agnes Măcelar.

Dna Catinca Băseanu a rostit cuvinte de mulțumită în numele sibienilor, și aplauzele congresistelor au fost tălmăcirea sentimentelor generale.

La ora 4½, a urmat în sala prefecturii o frumoasă și entusiastă conferință a dnei Maria B. Băulescu din Brașov. O apoteoză a muncii, a onestității, a vieții familiare cinste, în spirit românesc, spre binele patriei și a omenirii. Cuvântarea-conferință a fost adresată tineretului din sală, dar a putut fi ascultată cu folos de întreg publicul, fiindcă a cuprins multe sfaturi pline de bun simț, rostite într-o formă elegantă, cu vervă oratorică.

Pe lângă aceste 3 întruniri, s'au mai dat festivaluri la școala militară de infanterie, la «Urania», unde s'a deschis o expoziție de țesături, apoi la cercul militar. Și «Asociația» a primit L. N. în Muzeul ei.

Consistorul superior bisericesc. Luni dimineață s'a deschis în palatul sinodului din str. Antim, sesiunea de vară a consistoriului superior bisericesc, sub președinția I. P. S. Sale mitropolitului primat Miron.

La ora 11 s'a ținut serviciu divin la biserica Antim de către arhiereul Platon Ciosu, vicarul Mitropoliei.

Membrii consistoriului au trecut apoi în sala de ședințe, unde dl Al. Lăpădatu, ministrul cultelor, a citit mesajul regal de deschidere.

I. P. S. Sa Mitropolitul a expus situația în care se află învățământul religios în școlile primare.

S'a ales apoi o comisiune de cinci, care să studieze și să pregătească lucrările în vederea punerii în aplicare a dispozițiilor legii învățământului primar-normal, cu privire la învățământul religios.

În ședința de Miercuri, dl ministru al cultelor Alex. Lăpădatu a declarat că proiectul despre înființarea organizației bisericești va fi adus în discuția Sfântului Sinod în sesiunea de toamnă, ear apoi va fi supus aprobării corpurilor legiuitoare.

Cu aceleași mijloace spre alt scop

Propaganda sectară, sprijinită cu banii strănătății, se îndreaptă acum îndosebi împotriva organizației **bisericești** a neamului românesc, după ce dușmanii noștri nelpăcați încearcă zadarnic să nimicească ordinea în stat prin mijloace bolșevice politice, cum sânt grevele generale și atentatele. În locul acestora, sau mai exact alături de ele, se pornesc cu adevărat rafinerii luptele în dosul religiei, — deoarece sectarii știu că materia religiei este indiferentă pentru o seamă de oameni, ear pentru alții nu este decât o problemă abea de a doua mână, — prin urmare pescuitul nu va merge prea greu...

În această atmosferă încărcată a zilelor de azi cetățeanul, credincios bisericii și statului, e dator ca lăsând la o parte luptele personale și de clasă să privească în jurul său cu luare aminte, să vadă, să judece și să făptuiască în consecvență.

Să ne oprim, pe un moment, eară la stăruitoarele uneltiri ale sectelor religioase, care dușmănesc nu numai biserica, ci și statul nostru.

Citind broșura «Bazele sistemului sionist» — vrednică a fi cunoscută în largi cercuri, — și comparându-o cu broșura «Arătarea glorioasă a lui Hristos», editată de societatea internațională pentru răspândirea de scrieri creștine din Budapesta — azi interzisă de guvernul român și răspândită în mod clandestin, — vom vedea pe lângă alte intenții o mare analogie între principiile acestor broșuri.

Broșura Bazele sistemului sionist ca extrase din Protocoalele înțelepților din Sion, date la 1897 în Băle — Elveția — de către Teodor Herzl din Pesta, publicate prin profesorul rus Sergiu Nilus, arată înveredat întreg planul de operație în contra creștinismului.

Aflăm în acea broșură că: «Noi (evreii) trebuie să săpăm orce religie; să smulgem goimilor (creștinilor) credința în Dumnezeu și suflet și să o înlocuim cu formule matematice».

Se spune pe față că atunci când vor fi stăpâni ei, evreii, nu vor lăsa să ființeze altă religie decât a lor, că trebuie să distrugă toate celelalte religii, și anume: trebuie să nimicească mai întâi religia creștină, căci apoi cu celelalte merge mai ușor. Se înșiră mijloacele potrivite pentru răspândirea bolșevismului, pentru provocarea scumpetiei, pentru înfrângerea teoriilor comuniste și aștărea la anarhie.

«Ziarele de pretutindeni — se zice mai departe — sânt ticsite cu știri despre turburări sociale de tot felul; atentate contra capetelor încoronate, crize ministeriale, rebeliuni muncitorești, greve și excese de tot felul sânt la ordinea zilei. Contrastul dintre bogat și sărac, deosebirea dintre domni și proletari, dintre capital și muncă se măresc pe zi ce trece etc. În alt loc se arată: «Câteva cifre ne pot da o idee clară despre marea îngrămădire de averi în zilele de apoi. În Statele unite ale Americii de nord se găseac acum 30 persoane, care posedă între 250 și 3000 milioane de Lei. După un raport oficial al sindicatului american pentru fabricarea zaharului, acest sindicat a câștigat în 10 ani numai din rafinarea zaharului suma frumoasă de 1.181,200,000 Lei, se întreabă autorii unde va duce aceasta îngrămădire de averi?»

Așa se vorbește în întreg cuprinsul cărții, aruncând sămânța nemulțumirii și otrăvind sufletele sub masca religiei.

Astfel de broșuri au fost răspândite în popor de agenți evrei în Valea Jiului.

Oamenii ușor creditori sânt fanatizați de acești predicatori pocăiți, stăpâniți nu de doctrine, ci mai ales de banul cel primesc. (Un predicator adventist venit dela Cluj spunea că are 8—10,000 lei lunar).

Din semnele exteroare ale credinței lor voiesc să pomenesc următoarele cu acest prilej: Pocăitul nu cinstește sfânta cruce, nu se închină la icoane, ear când le areți textul din sf. Scriptură la Moise Eșire cap 25 v. 18—20 îți răspund cu cuvintele Ap. Pavel către Evrei, că T. V. umbra legii este, deși se bazează pe porunca II către Moise tot din T. V. etc. Nu cinstește pe Feclora Maria, în Sămbăta în loc de Duminec, Isus Hristos este numit mare proroc, nu cinstește nici sfintele; la Învierea Domnului în loc de obișnuitele Paști, pâine și vin, cumpără pasca nedospită dela evrei și aceea o folosesc, și alte asemenea mai mult sau mai puțin cunoscute.

Nu mă îndoiesc, că On. frați în Hristos se preocupă de chestiunile propagandei sectare și

că vor căuta să lămurească credincioșii înainte de a intra în cursa acestor ipociții și înșelători, puși în serviciul străin și pătrunși numai de pofta de a trăi ușor prin osteneala altora și făcând servicii dușmanilor țării.

Organele publice vor lucra prudent dând ajutor preoților, căci pericolul poate să devie mai mare decât se crede.

Este neapărată trebuință să se tipărească broșuri numeroase despre învățăturile de credință ale bisericii ortodoxe și să se combată credințele greșite bazându-ne pe sf. Scriptură. Puținele lucrări care s'au scris, sânt epuizate, sau nu sânt scrise pentru poporul dornic de citire.

Orcât de elocvent ar fi preotul, prin predici nu poate face atâtă cât ar putea face cu ajutorul cărțelilor cu asemenea scop, care pot ajunge așa în mâna fiecărui cunoscător de carte.

Broșurile sectare și îndemnurile dintr'inesele să le răspundem prin alte broșuri, dar creștinești cu adevărat. Prin nefalsificate învățături ale lui Isus Hristos vom putea duce hrana sufletească dorită.

Pr. E. Șinpa.

Ziua Eroilor în Agnita, jud. Târnava Mare

Comuna urbană Agnita, centru însemnat din multe puncte de vedere, situat pe valea Hârtibacului între Sibiu și Sighișoara, are prețuri, judecătorii și alte oficii de stat. Atât aici, cât și în ținutul din o parte a județului Sibiu și Târnava mare cu vechile scaune șasești Norich și Cincul-mare de pe «pământul crăesc», sașii sânt în majoritate și cu stare bună materială, cu școli organizate, având fiecare comunitate bisericească câte o biserică-cetate din timpurile vechi. Înaintarea românilor în aceste ținuturi este foarte de dorit. În acest scop se cere muncă asiduă, ce trebuie să o întreprindă și desfășoare conducătorii intelectuali din aceste locuri, unde să resimite încă trista stare de «stăpân» și «slugă» între locuitori.

Emanciparea începută se manifestă pe ici colo. Ne trebuie însă școli cu învățători harnici, cari să îndeplinească cu tinerimea școlară emanciparea noastră.

O manifestare națională bine venită a fost mai recent «Ziua Eroilor», sărbătorită de astădată cu mare fast, împreună cu soldătimea aflătoare la deprinderi aici. Această soldătime este școala militară de infanterie, «Principele Carol» din Sibiu, în frunte având pe comandantul dl colonel Christea Vasilescu.

Elievii acestei școli, viitorii ofițeri, au organizat, împreună cu autoritățile din loc, o preafumoasă serbare în ziua numită, producând în populația de aici și jur însoțire deosebită.

În ziua numită la ora 10 a. m. s'a oficiat în piața Regele Ferdinand de către preoțimea ortodoxă română locală serviciul divin prescriș, la sfârșitul căruia pâr. protopop Ioachim Munteanu a ținut nomenclusul public asistent o înălțătoare predică ocazională, după care a urmat vorbirea patriotică, pentru eroii de ieri și de mâine ai țării, a prim-pretorului E. Munteanu. Acestora li-a răspuns dl colonel și comandantul școlii militare C. Vasilescu din Sibiu, arătând datornițele cetățenilor și în special ale armatei, care se impun nu numai cu sabia și pușca, ci și cu sufletul și mintea luminată.

La inițiativa dlui comandant și al corpului ofițeresc al acestei școli s'a făcut o colecție în treze elievii școliei, stringându-se suma de 1523 Lei, care s'a predat la finea serbării autorităților bisericești în scopul augmentării fondului zidirii unei noi biserici ortodoxe române în Agnita. Este acesta un nobil gest creștinesc și patriotic.

După terminarea programului oficios, corul elevilor a executat mai multe bucăți frumoase, între care amintesc «Balada lui Iancu», apoi s'au recitat câteva poezii, după care a urmat defilarea trupei în uralele și ovațiunile nesfârșite ale populației.

Coresp.

Tablourile Familiei Regale. Se atrage atențiunea publicului, că tablourile Majestaților Lor Regele și Regina, precum și ale Principilor Moștenitori, lucrate în executare artistică de către pictorul COSTIN PETRESCU, se află de vânzare la societatea «Cartea Românească», București, Bulevardul Academiei Nr. 3—4, pentru prețul de 160 Lei seria de 4 tablouri.

Nr. 130/1924.

Convocare

Pe baza ordinului consistorial Nr. 4281 convocăm conferința preotească de primăvară, din protopopiatul Sighișoara, pe zilele de 15/28 și 16/29 Iunie 1924 în parohia *Trapold*, cu următoarea programă:

Ziua primă: a) Sâmbătă la 4 ore p. m. vecernie participând toți preoții actuali;
b) Deschiderea conferinței, constatarea celor prezenți, constituirea biroului și alegerea a 2 membri verficatori;

c) Citirea rapoartelor prezentate de fiecare preot despre activitatea sa pastorală dela ultima conferință încoace;

d) Stabilirea programei de lucru pentru conferința de toamnă;

e) Comunicări oficiale.

Ziua a doua: a) Duminică la 8 ore a. m. participare în corpore la biserică, slujind adm. protopopesc Ioan Muntean, asistat de preoții Ioan Hertioaga din Daia săsească, Aurel Zichil din Feleag și Nicolae Moldovan din Teline, iar predica despre Evanghelia zilei o va rosti Ioan Hertioaga;

b) După terminarea sfintei Liturghii, observări asupra serviciului divin și a predicii;

c) Masă comună;

d) La 1 oră p. m. cetirea temelor:

1. Biserica ortodoxă română în serviciul neamului, de pr. Romul Doctor din Hășfalău;

2. Critica prezentată de preotul Romul Doctor la tema «Chemarea preotului în timpurile actuale», compusă și citită în conferința din anul trecut de preotul Onoriu Sas din Daneș;

3. Combaterea sectarismului, de Nicolae Moldovan, preot în Teline;

4. Despre religiozitate și voință, de C. Medrea, preot catehet în Sighișoara.

Propuneri și încheiere.

Sighișoara, 30 Mai 1924.

Pr. Ioan Muntean
adm. protopopesc.

INFORMAȚIUNI

Vizitațiune canonică. I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* va pleca după sărbătorile sfintelor Rusali, însoțit de mai mulți preoți din centru, pe timp de 3 săptămâni în tractul protopresbiterat al Geoagiului (județul Hunedoara) spre a cerceta toate comunele noastre bisericesti din acel protopresbiterat.

Primit în tagma monahală. Ni se comunică, că în 27 Mai, a. c. a fost primit în tagma monahală a sfintei mănăstiri Sinaia prin I. P. C. părintele arhimandrit mitrofor *DIONISIE*, cu ceremonialul prescrip de sfintele așezăminte ale bisericii noastre, secretarul consistoriului din Oradea-mare *Dr. AUREL MAGIER* obținând în tagma monahală numele de *ANDREI*.

Tânărului monah îi adresăm felicitările noastre.

Premiile naționale de cultură. În 7 I. c. s'a întrunit la ministerul artelor, comisiunea formată din dnl A. Lăpădatu, ministrul cultelor și artelor, I. Al. Brătescu-Voinești, președintele secției literare a Academiei Române, și Liviu Rebreanu, vice președintele Societății scriitorilor români, pentru acordarea celor două premii naționale de literatură, de câte 100.000 lei fiecare. Premiul național de literatură pentru nouă și roman a fost decernat dlui Mihail Sadoveanu, iar premiul național de literatură pentru versuri, dlui Octavian Goga.

Ziua eroilor la Viena. În 5 I. c. cu prilejul zilei eroilor s'a oficiat la capela română din Viena un serviciu divin, în prezența ministrului Mitilneiu și a personalului legației. S'au depus apoi flori pe mormintele ofițerilor și soldaților români îngropați în cimitirul central din Viena. Sub președinția dnei Mitilneiu s'a format la Viena un comitet pentru întreținerea mormintelor eroilor.

Sfârșitul conferinței «Unitate și întoarcere gâșenilor la ortodoxie» se va publica în numărul viitor.

Un sport nou, caracteristic pentru mentalitatea unor frunțiși ai bisericii unite, a introdus de curând un ilustrisim canonic dela Blaj și cu un reverendisim protopop greco-catolic. Sparg geamul unei biserici, întră prin fereastră și forțază pe dinlăuntru ușa, pentru ca să poată săvarși la altar *slujba Domnului* (?). Nu e poveste fantastică aceasta, ci e un fapt petrecut de curând într-o comună din Țara Oitului.

Fostul preot unit de acolo s'a întors la ortodoxie cu toți credincioșii săi, până la unul. Și fiindcă ortodocșii aveau mai demult biserică încăpătoare, toată suflarea însuflețită de bucuria îmbrățișării frățești, după două veacuri și mai bine de despărțire, se adună la slujbă în fața aceluiași altar. Fosta biserică unită stă închisă deocamdată, destinată pentru anumite slujbe, ca la înmormântări etc.

Cutremurat Blajul și îngrozit, că de ce se teme nu-l va trece, trimite pe cel mai vâscic reprezentant al său, ca să-și pună în cumpănă autoritatea de canonic și meșteșugul de vorbitor, deslănțuind deasfel. Cum n'a găsit însă pe nimeni să asculte glasul năimului și să-l urmeze, ear ușa scutului fiind încuiată a socotit să înfrunte cuvântul Scripturii: celace nu intră prin ușa, ci sare pe acrua, acela fur este și tâlhar». Și a intrat și a ieșit și pșune n'a aflat. A aflat însă compătimiterea țăranilor cuvințioși cari au rămas uluiți de fapta unor așa ziși «preoți» și încă de cei mai mari, și, poate, vor mai afla rigoroasa legii pentru infracțiune.

Noi le trimitem deocamdată vorbă de potolire: «Nu mai învie morții, e înzadar copile».

Moneta metalică de 1 și doi lei va pusă în circulație începând dela 15 Iunie a. c. Odată cu punerea în circulație a acestor monede de metal, ministrul de finanțe va retrage treptat moneda de hârtie a Băncii naționale de unul și doi lei.

Anunț. Pentru completarea de colecțiuni a *Anuarului seminarului teologic pedagogic «Andreian»* ortodox român de aici din Sibiu, se caută anuarule din anii: 1885/6 (II), 1886-7 (III), 1890/1 (VII) și 1894/5 (XI).

Tot pentru completarea «*Telegrafului Român*», se caută numerii compleți din anii 1869 și 1870.

Oferenții să se adreseze: *Diracțiune seminarului arhiepiscopalean teologic «Andreian»* ortodox român în Sibiu.

Băile Ocna-Sibiu. Direcția băilor a făcut și în anul acesta reparații și înnoiri la acest stabiliment balnear, care s'a deschis încă din Mai. S'au luat măsuri ca vizitatorii să aibă toate înlesnirile necesare. Patru trenuri circulează zilnic între Sibiu și Ocna. Oaspeții se anunță mereu în mare număr. De dorit este ca direcția C. F. R. să introducă biletele de dus și întors, precum și *carnețele* obișnuite, pentru confortul publicului călător, dar și pentru — profitul statului.

O recunoște el înșel. Revista *Jewish Chronicle* afirmă următoarele: «Are deosebită însemnătate faptul, că un mare număr de evrei sânt bolșevici, și că *idealurile bolșevismului se potrivește întocmai cu cele mai înalte idealuri ale iudaismului*». Mai lămurit nu se poate.

Ayız. «Albina» institut de credit și economii, Sibiu, cu începere dela 17 Iunie 1924 și până la alte dispoziții fixează următorul orar de vară: Birourile deschise: dela 7—1 a. m., ear în zilele de Luni și Vineri și după masă dela 4—6. Cassieria: dela 7—12 a. m., precum și dela 4—5 în după amiaza celor 2 zile arătate.

ȘTIRI LOCALE

Amânare. Primim: *Adunarea generală extraordinară* a baroului Sibiu convocată pe 10 Iunie a. c. s'a amânat pe ziua de Marți, 17 Iunie 1924 ora 4 p. m.

Conferențe. Cunoscutul și apreațiul conferențiar, dl profesor *I. D. Ștefănescu*, va vorbi în Sibiu în zilele de 18 (Miercuri) și 19 (Joi) Iunie n. Sosește tocmai din Paris. Prima conferință va fi o dare de seamă despre «*Artă românească la expoziția internațională din Veneția*». Dl Ștefănescu a fost încredințat din partea principelui moștenitor, A. S. R. Carol, de a aduna tablourile și sculpturile pictoriilor și sculptoriilor din România. A doua conferință va trata despre «*Ce poate învăța cineva la Paris în trei luni de zile*». Conferențele se țin în sala cea mare a prefecturii județului, la ora 6. Prețurile obiș-

nuite. Dl profesor și-a ales zilele astfel ca să poată participa și tinerimea de ambele sexe. Cunoșcând sibiienii talentul de orator al Blaj conferențiar, sântem siguri că sala prefecturii va fi și în aceste două rânduri năncăpătoare.

Anunț școlar. Examenale particulare la liceul «Gh. Lazăr» din Sibiu vor începe în 18 Iunie a. c. Elevii particulari se vor prezenta la direcțiune în 17 Iunie, aducând toate actele necesare. *Diracțiunea*.

Nr. 83—1924

(62) 1—1

Publicațiune

În baza autorității date de Preaven. Consistor arhiepiscopalean din Sibiu sub Nr. 4731/1924 Ep. și în conformitate cu dispozițiunile legii pentru contabilitatea publică, Comitetul parohial escrise licitațiune minuentă publică cu oferte sigilate scrise pentru reconstruirea bisericii ortodoxe române din Tântari.

Licitațiunea se va ținea *Duminică în 29 Iunie n. a. c. la ora 10 a. m.* în localul primăriei comunale din loc.

Prețul de strigare este: 593.000 Lei 80 b. adică Cincisute nouăzeciștrei de mii lei 80 b., după care sumă se va depune 10% vadiu.

Planul și devizul de spese se pot vedea în orce zi la Oficiul parohial din Tântari.

Tântari, la 8 Iunie 1924.

Ilariu Gonțea, secretar, not. com. par.
Nicolae Bărbat, secretar, not. com. par.
Petru Danciu și Leonte Taut, bărbați verficatori.

Dela Primpretorul plasei Sibiu

Nr. 1303/1924 ppr.

(60) 1—1

Concurs

Pentru întregirea postului de subnotar în comuna *Cristian* (județul Sibiu), se escrise concurs cu termin până la *10 Iulie a. c.*

Doritorii de a ocupa acest post sânt invitați a-și înainta rugărilor, instruate conform legilor, subsemnatului.

Sibiu, la 8 Iunie 1924.

Răduțiu, prim-pretor.

Nr. 5305/924 Epi.

(59) 2—2

Licitație minuendă

La biserica catedrală ortodoxă română din Sibiu sânt a se face *reparațiuni de zidărie în valoare de Lei 270.000.*

Reflecțanții la aceste lucrări au să înainteze Consistorului arhiepiscopalean ortodox român în Sibiu până în *30 Iunie n. a. c.* ofertele lor închise, în cari vor arăta suma pe lângă care sânt aplicați a executa lucrările, depunând la oficiul Cassei arhiepiscopaleane vadiu de Lei 27.000 în bani sau hârtii de valoare acceptabile și declarând totodată, că cunosc condițiunile statuite de Consistor arhiepiscopalean și se supun acelor.

Devizul și condițiunile se pot vedea în fiecare zi în cancelaria Consistorului arhiepiscopalean în Sibiu (biroul referentului D. Coltofeanu), unde se pot lua și informațiunile necesare.

Sibiu, din ședința Consistorului arhiepiscopalean ca senat episcopesc, ținută în 25 Mai 1924.

Consistorul arhiepiscopalean

Prăvălia românească
de manufactură și mărfuri mărunte

VASILIE HOZA

Sibiu, Piața Huet Nr. 6

— (fost Grandmagazin) —

Au sosit: Un mare transport de mărfuri de vară în toate colorile: Zefire, delenuri, stoffe de pârșifoane, basmale de pârș cu ciucuri etc., cu prețuri solide. Precum și

Haine bisericesti și prapori

din cele mai bune stoffe elvețiene, în toate colorile. — Prețuri convenabile. Poștiți și va convingeți.

Cu toată stima: **Vasilie Hoza**